

Sygn. akt: I ACa 1574/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Cesarz (spr.)
Sędziowie:	SA Michał Kłos SA Dorota Ochalska - Gola
Protokolant:	st. sekr. sądowy Grażyna Michalska

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) Szpitalowi Wojewódzkemu w C. Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w C.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 10 września 2013r. sygn. akt I C 1352/13

I. zmienia zaskarżony wyrok na następujący:

„1. zasądza na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w C. kwotę 169.868,46 (sto sześćdziesiąt dziewięć tysięcy osiemset sześćdziesiąt i 46/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 maja 2013r. do dnia 12 czerwca 2014r. oraz kwotę 12.111 (dwanaście tysięcy sto jedenaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądzoną w punkcie 1 należność główną rozkłada na dwanaście miesięcznych rat w tym jedenaście rat po 14.000 (czternaście tysięcy) złotych i dwunasta rata w kwocie 15.868,46 (piętnaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt osiem i 46/100) złotych, każda rata płatna do 15 – go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat, poczynając od czerwca 2014r.”;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w C. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

IV. nie obciąża strony powodowej nieuiszczoną opłatą od apelacji strony pozwanej.

Sygn. akt I ACa 1574/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 10 września 2013 r., sprostowanym postanowieniem z 18 września 2013 r., Sąd Okręgowy w Płocku zasądził od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. SPZOZ na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. 169.868,46 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu oraz oddalił wniosek pozwanego o rozłożenie na raty zasądzonej należności.

Sąd Okręgowy ustalił, że na podstawie umów z 11 sierpnia i 28 listopada 2011 r. pozwany Szpital nabywał od powodowej Spółki materiały ortopedyczne oraz użyczał sprzęt medyczny. Powód, z tytułu należności za dostarczony towar oraz wynagrodzenia za świadczone usługi zgodnie z umową wystawiał faktury VAT z terminem płatności 30 dni. Pozwany nie uiścił należności wynikających z faktur, wynoszących łącznie kwotę dochodzoną pozwem. Wezwanie pozwanego dłużnika do zapłaty z 29 kwietnia 2013 r., w którym termin uregulowania zadłużenia powód określił na 6 maja 2013 r., pozostało bez odpowiedzi.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne, które nie było kwestionowane przez pozwanego co do zasady i jak też co do wysokości, a jednocześnie zostało udowodnione dokumentami załączonymi do pozwu. Wobec niewykonania zobowiązania pieniężnego przez pozwanego (art. 353 § 1 i art. 354 § 1 k.c.), zasądzeniu na rzecz powoda podlegała cała dochodzona należność.

Jednocześnie Sąd I instancji nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. co do orzeczenia o kosztach procesu. Nie uwzględnił także wniosku pozwanego o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty (art. 320 k.p.c.) uznając, że sam charakter prowadzonej przez pozwanego działalności tego nie usprawiedliwia, zaś pozwany nie reguluje w jakimkolwiek zakresie bezspornych długów, nie podejmując żadnych działań zmierzających do zawarcia porozumienia co do ich spłaty w przewidywany dla wierzyciela sposób. Obiektywnie jest to przejaw nierzetelności kontraktowej. Znany sądowi z urzędu fakt znacznego zadłużenia pozwanego, zdaniem Sądu I instancji, nie stanowił również okoliczności przesądzającej o zasadności wniosku o rozłożenie należności na raty.

Z tych względów Sąd I instancji uwzględnił powództwo na koszt pozwanego (art. 98 k.p.c.).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 320 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż w przypadku pozwanego nie zachodzą szczególnie uzasadnione przesłanki do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 5 k.c. poprzez niezastosowanie zasady kierowania się dobrem ogółu, troski o życie i zdrowie ludzi - pacjentów szpitala.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę wyroku w całości poprzez rozłożenie zasądzonej należności na raty oraz zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania za obie instancje.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, które nie są kwestionowane przez stronę skarżącą.

Wspólnym mianownikiem obu zarzutów apelacyjnych jest odmowa przez Sąd I instancji rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty.

Argumentacja Sądu Okręgowego o braku podstaw do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty, na podstawie art. 320 k.p.c. nie jest trafna. Przepis ten zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako „moratorium sędziego”; obok charakteru procesowego ma także cechy normy materialnoprawnej. Podstawą zastosowania przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. W literaturze przedmiotu jako przykład takiego szczególnie uzasadnionego wypadku wskazuje się sytuację, kiedy ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody.

W tej sprawie dłużnikiem jest osoba prawna, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzony w formie szpitala. Charakter prowadzonej działalności – udzielanie świadczeń zdrowotnych, może uzasadniać udzielenie dłużnikowi dalej idącej ochrony prawnej, w postaci umożliwienia mu wywiązania się z zobowiązania w dłuższym okresie czasu pod warunkiem wszakże, że spełnienie świadczenia winno być realne. Pozwany wykazał zaś, że z uwagi na określone otoczenie prawne jego sytuacja rodzi nadzieję na poprawę w dłuższej perspektywie oraz że będzie w stanie wywiązać się z ratalnej spłaty zadłużenia. Przyczyną kłopotów pozwanego ma być niekorzystny kontrakt z NFZ, a jednocześnie stanowi on podstawowe źródło finansowania jego działalności. Pozwany stoi także w obliczu sporu pracowniczego. Niemniej jednak pozwany przedstawił przekonujące argumenty za tym, że jego kondycja ekonomiczna umożliwi ratalną obsługę zadłużenia w stosunku do wierzyciela, z którym współpracuje od dłuższego czasu. Pozwany Szpital otrzymuje bowiem co miesiąc regularne i stałe dochody z NFZ.

Z tych względów należy uznać, że pozwany wykazał szczególne okoliczności uzasadniające rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia; także interes wierzyciela nie przemawia przeciwko zastosowaniu tej instytucji.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w ten sposób, że zasądzoną należność rozłożył na 12 rat.

Niezasadny był dalej idący wniosek pozwanego o rozłożenie zasądzonej należności na raty, który – jak wskazano w sprzeciwie od nakazu zapłaty - obejmował 16 rat. Byłoby to nadmierne obciążenie wierzyciela i kredytowanie dłużnika jego kosztem. Dlatego w tym zakresie należało oddalić apelację (art. 385 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono według zasady wyrażonej w art. 98 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., wysokość których ustalono stosownie do § 12 ust. 1 pkt 2) w zw. z § 6 pkt 6) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Z uwagi na szczególny charakter regulacji art. 320 k.p.c., na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie obciążono powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi w postępowaniu apelacyjnym.